BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm005049

Dane szczegółowe

Właściciel:	**ar2san**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**brak**
Sygnowanie:	**JEDICKE**
Wytwórca:	**JEDICKE (Warszawa)**
Średnica:	**28.0 mm**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**| - jednowarstwowy, płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 5-pałek]
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2017-09-11 14:41**

Opis guzika btrm005049

Polski(?) guzik liberyjny - polskiej produkcji (herb na tarczy herbowej)
© buttonarium.eu

Awers przedstawia niezidentyfikowany, polski(?) herb szlachecki (stojąca postać trzymająca miecz), powyżej herbu znajduje się szlachecka korona rangowa z klejnotem w postaci zbrojnego ramienia z szablą w dłoni, na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

Wikipedia.pl - Herby szlachty polskiej (galeria)
Wittyg W. - Nieznana szlachta polska i jej herby, Kraków 1908

Rewers sygnowany: (Syrenka Warszawska) L: JEDICKE NA LESZNO W WARSZ: № 654.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka
Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem bez tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem bez korony rangowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki w wersji małżeńskiej
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: JEDICKE (Warszawa)

Ludwik Teodor Jedicke (1777 - 1837) - wyrobem guzików trudnił sie już w 1816 roku, a być może, że jeszcze wcześniej. Zakład mieścił się w Warszawie. Swoje guziki sygnował on nie tylko nazwiskiem ale i adresem, co przy zmianach miejsca funkcjonowania warsztatu pozwala je nam dokładniej datować. Do najwcześniejszych zalicza sie guziki z adresem "Leszno № 737" które tłoczono nie dłużej jak do 1826 roku. Od 1826 do lipca 1835 fabryka mieściła się na "Leszno № 654". Od 1835 do 1838 roku mieściła się na ul "Senatorskiej № 468". W roku 1838 jego nazwisko pojawiło sie po raz ostatni na guzikach. (L. Jedicke zmarł bowiem w 1837 roku).

Ciekawostka
Litery P: U: występujące niekiedy w sygnaturze tego wytwórcy oznaczają "Przeciw Ulicy", czyli mówiąc dzisiejszym językiem "na przeciw ulicy:".

Źródła
www.boretti-saga.pl - Ludwik Teodor Jedicke (1777-1837)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.
Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. ***Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-17 14:47**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.11.07